

Rủ ro môi trường – xã hội liên quan đến đầu tư đất đai trong các dự án nông lâm nghiệp

Nguyễn Hoàng Phượng
Trung tâm Con người và Thiên nhiên

Nội dung chính

- ❖ Vấn đề môi trường – xã hội phát sinh liên quan đến đầu tư đất đai;
- ❖ Rủi ro liên từ các vấn đề môi trường – xã hội;
- ❖ Giảm thiểu rủi ro môi trường – xã hội dựa trên cách tiếp cận về Kinh doanh và Nhân quyền;

Theo anh/chị vấn đề môi trường – xã hội nào sẽ phát sinh từ dự án đầu tư liên quan đến đất đai?

Bối cảnh: Dự án nông lâm nghiệp

Liệt kê các vấn đề lên thẻ màu (mỗi vấn đề/ một thẻ màu);

Page • 3

Một số vấn đề MT-XH liên quan đến dự án nông – lâm nghiệp

Môi trường

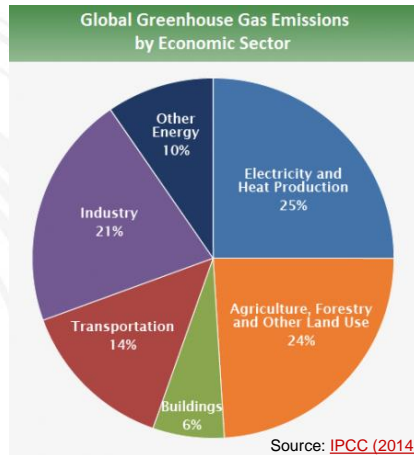
- Mất rừng;
- Suy giảm đa dạng sinh học;
- Xói mòn đất
- Sụt giảm nguồn nước;
- Ô nhiễm đất;
- Thay đổi sinh cảnh;
- Biến đổi khí hậu.

Xã hội

- Chủ quyền lương thực (Food Sovereignty)
- Các vấn đề nhân quyền, đặc biệt quyền của người bản địa;
- Thay đổi cấu trúc xã hội ở khu vực dự án;

4

Hiệu ứng cánh bướm và Nông lâm nghiệp với Biến đổi khí hậu

Does the Flap of a Butterfly's Wings in Brazil Set off a Tornado in Texas?

Hạn hán và xâm nhập mặn lịch sử ở ĐBSCL 2016

- Đây là đợt hạn hán nghiêm trọng nhất trong 100 năm qua
- 13 tỉnh tại Đồng bằng sông Cửu Long thành bị mặn xâm nhập.
- 10 tỉnh đã công bố thiên tai, trong đó nhiều tỉnh công bố cấp độ 2.
- Khoảng 160.000 ha lúa bị thiệt hại, ước tính có khoảng 800.000 tấn lúa đã bị mất trắng (MARD);
- Ảnh hưởng tới 20 triệu người

Nguồn: [Cafef.vn](#)

Rủi ro pháp lý quốc tế liên quan đến tranh chấp đất đai

Koh Kong sugar plantation lawsuits (re Cambodia)

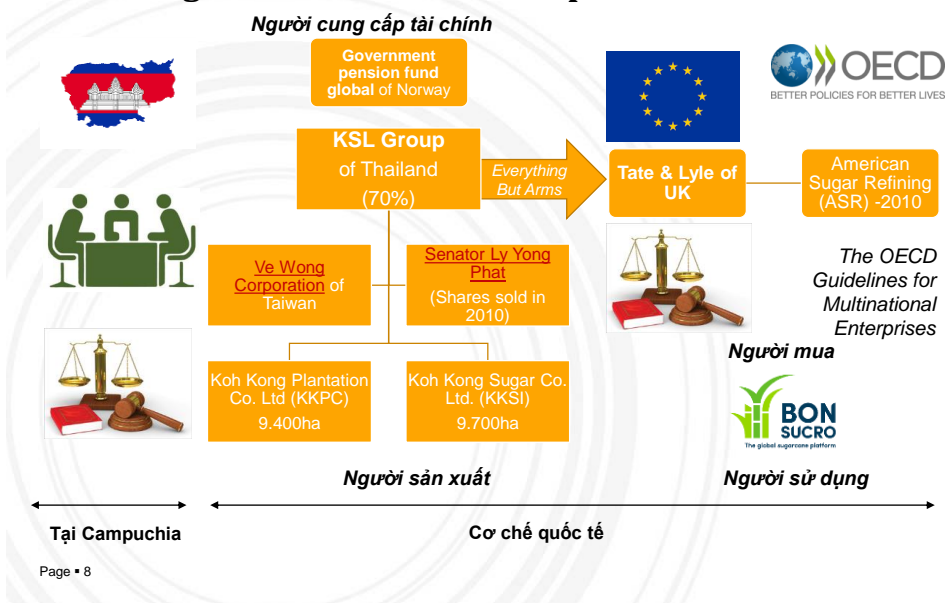
In August 2006, the Cambodian Government granted economic concessions in Koh Kong Province to two Cambodian sugar companies (Koh Kong Plantation and Koh Kong Sugar Industry), both jointly owned by the Thai company Khon Kaen Sugar Industry, Taiwanese Ve Wong Corporation and Cambodian Senator Ly Yong Phat. About 4000 Koh Kong villagers claim that they were violently evicted from their lands and relocated involuntarily to make room for a sugar plantation run by the Koh Kong companies. The villagers claim that they were never consulted prior to the grant of the concessions and that the land transfer is illegal. The Koh Kong companies entered into a five-year contract with the UK-headquartered company Tate & Lyle for sale of sugar from these plantations in 2009.

In February 2007, the villagers filed a complaint against Koh Kong Plantation and Koh Kong Sugar Industry in Koh Kong Provincial Court, seeking cancellation of the concession contract. In September 2012, a judge ruled that the court did not have the power to hear land disputes and transferred the case to the Cadastral Commission. Following this decision, villagers held talks with the Ministry of Justice to have the case sent back to the court on the grounds that their claim is about the legality of the concession rather than land ownership. To date neither the Ministry nor the Cadastral Commission has taken action. In June 2015, the National Human Rights Commission of

Tranh chấp xảy ra từ 2006, nhiều cơ chế quốc tế được áp dụng để tiến hành khởi kiện công ty, vụ việc vẫn còn tiếp tục đến nay.

Rủi ro pháp lý theo cơ chế quốc tế: Trường hợp công ty Mía đường Thái Lan đầu tư ở Campuchia

Ảnh hưởng uy tín và hình ảnh của nhà đầu tư và quốc gia

- Chiến dịch tẩy chay;
- Thiết lập hàng rào kỹ thuật cho kiểm tra hàng hóa;
- Hạn chế khả năng tiếp cận thị trường, nguồn vốn và đối tác;

Page • 9

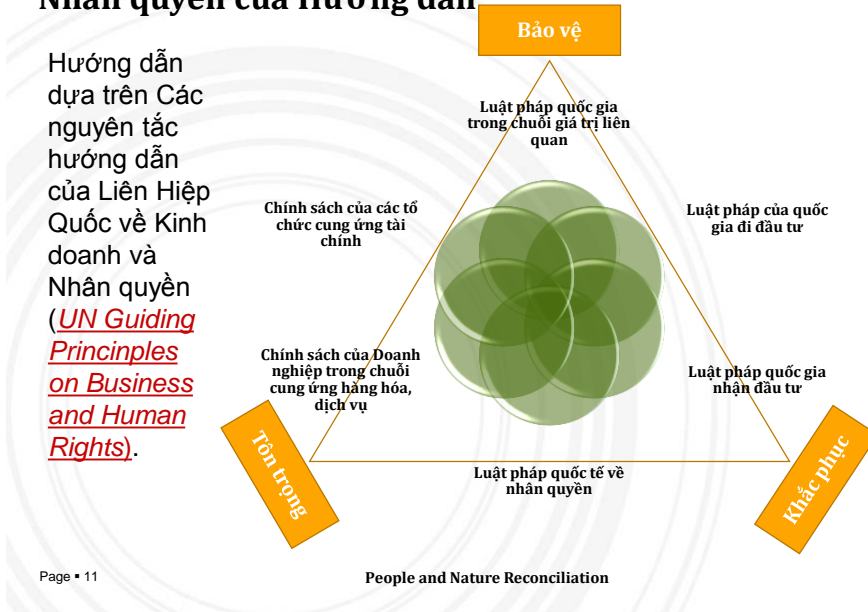
GIẢM THIỂU RỦI RO MÔI TRƯỜNG – XÃ HỘI:

HƯỚNG DẪN TỰ NGUYỆN CHO DOANH NGHIỆP VIỆT NAM ĐẦU TƯ RA NƯỚC NGOÀI TRONG LĨNH VỰC NÔNG NGHIỆP

Mặc dù Hướng dẫn xây dựng tập trung cho doanh nghiệp đầu tư ra nước ngoài nhưng khung nguyên tắc phù hợp cho cả đầu tư trong nước

Page • 10

Cách tiếp cận dựa trên Nguyên tắc về Kinh doanh và Nhân quyền của Hướng dẫn

Rủi ro và các cơ chế giải quyết tranh chấp

Trách nhiệm xã hội của Doanh nghiệp (CSR)

Đóng góp tự nguyện của Doanh nghiệp đối với phát triển cộng đồng, từ thiện và đóng góp cho môi trường và xã hội khác.

Nhận biết và giải quyết các tác động từ hoạt động kinh doanh đối với xã hội, nhằm tránh những tác động bất lợi và tối đa hóa các lợi ích cho môi trường – xã hội.

Trong tài liệu này, CSR được hiểu theo hướng mới và theo [định nghĩa của Ủy ban Châu Âu](#).

Nội dung Khung Hướng dẫn

Đất đai	Các bước đầu tư		
	Lao động	Chuẩn bị đầu tư	Thực hiện đầu tư
Môi trường	Loại rủi ro		
	Đề xuất		
Văn hóa/ DTBĐ	Biện pháp thực hiện		
	Tham khảo		

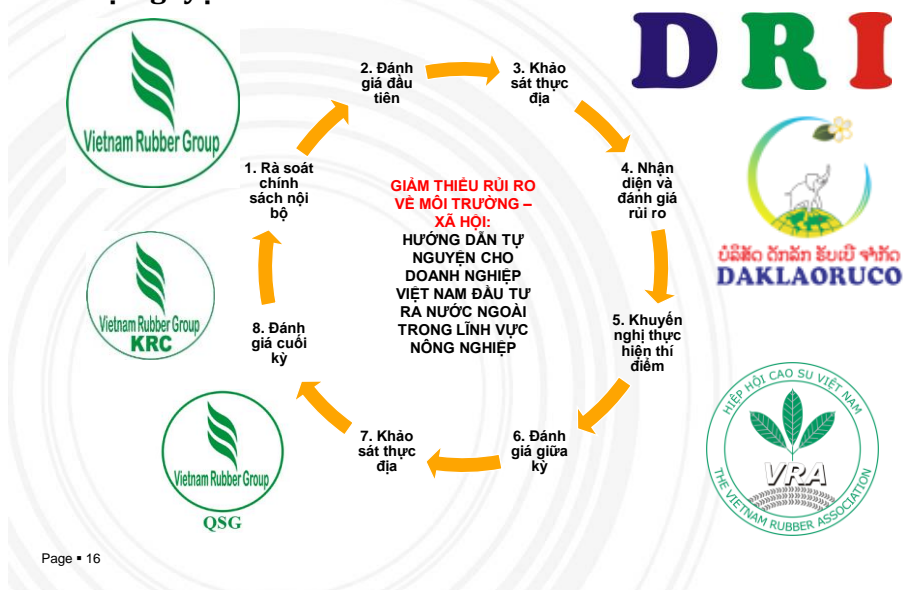
CHƯƠNG TRÌNH THÍ ĐIỂM ÁP DỤNG

Chương trình hướng tới mục tiêu:

- ✓ Thí điểm giải quyết các vấn đề môi trường – xã hội trong thực tế;
- ✓ Nâng cao năng lực của đối tác tham gia chương trình;
- ✓ Đánh giá khả năng phù hợp của Hướng dẫn trong thực tế và sửa đổi bổ sung.

15

Doanh nghiệp Tiên phong thí điểm áp dụng Hướng dẫn tự nguyện 2017-2018

Page • 16

Trân trọng cảm ơn!

Mọi phản hồi và góp ý xin liên hệ:

Nguyễn Hoàng Phương

Email: hoangphuong@nature.org.vn

